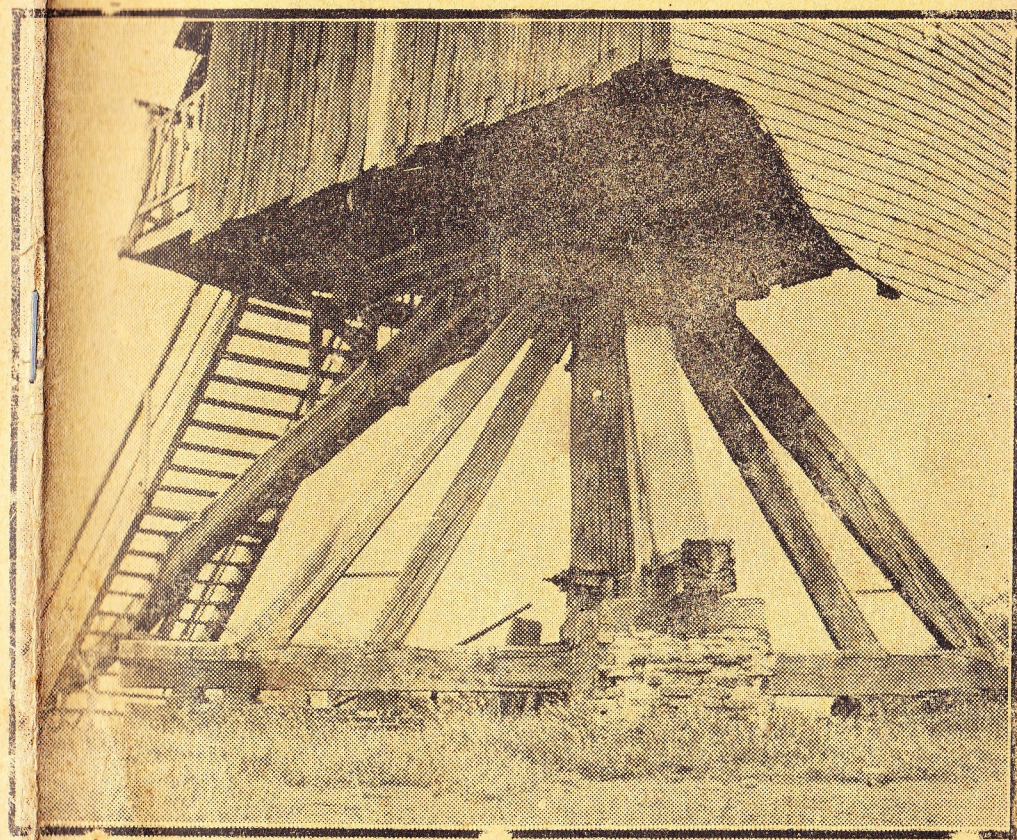

1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 2. Zwarte Koo. — 4. De Heks uit de Duinen. — 5. Aan de Molenbeek. — 7. Karel Cogge (De Overstroming aan den IJzer. — 9. De jonge Vluchteling. — 13. Beter een Lap dan een Scheur. — 14. Harten van Goud. (B. Hans). — 15. Op 't Verdrongen Land van Saaftinge. — 16. De Fee van den Kluisberg. — 17. De Zinneloozen te Gheel. — 18. De Hut op de Heide. — 19. Hugo Verriest. — 20. De Klok van Stuivekenskerke. — 21. De Landlooper. — 22. En toch Feest. (B. Hans). — 23. Sinterklaas in 't Veerhuis. — 24. Grapjes en Vroolijke Verellingen. — 25. De Vriezeman. — 26. Verdwaald en Terecht. (B. Hans). — 27. De jongen van West-Roosebeke. — 28. De Jongens van den Waterkant. (B. Hans). — 29. De Kleine Smokkelaar. (A. De Cort). — 30. De Verdrongen Stad. — 31. Het Weesje van Brugge. — 32. Schoone Daden. — 33. Een plezierige Vacantie. — 34. Grapjes. — 35. Het kindje van de zee. — 36. In de Moeren. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 39. De Man uit den Toren. — 40. Spreekwoorden en Verhalen. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 44. 't Grafje in de Duinen. — 46. Broederliefde (de gebroeders van Raemdonck). — 47. Brugge en Omgeving. — 48. Eerlijk duurt het langst. — 49. De Kleine Verspieder. — 51. Een Lastig Geschenk. — 52. Zonder Ouders. (B. Hans). — 53. Een Kerstfeest in Vlaanderen. — 54. Arme Bedelares. (A. De Cort). — 55. De Verloren Zoon. — 56. In 't Bosch van Houthulst. — 57. Nog Gered. (B. Hans). — 58. Uit de Oude Doos. — 59. Dokter Jenner en Jenny. (J. Ten Heuvel). — 60. Moeder Eyer. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinterklaas op de Heide. — 64. De Kinderen van den Zeeloods. (B. Hans). — 65. Bij de Boschkerels. — 66. De Kinderen van den Smkelaar. — 68. De Landverhuizers. — 69. Leeuwte Van Damme. — 70. Van alles wat. — 71. Nieuwsgierig Aagje. — 72. Een Moedige Kermisjongen. — 73. Trouwe Vriendschap. — 75. Aan de Kust. — 76. Het Bultje. (B. Hans). — 77. De Pastoor van Lapscheure. — 78. Samen uit. — 79. De verrassing van Audenaarde. — 81. Een Pak van 't Hart. — 82. Vaderlandsche Verhalen. — 85. De overwintering op Nova-Zemla. — 86. Hoogmoed komt voor den Val. — 89. Hoe Sinterklaas hielp. — 90. In Grooten Nood (Annie Hans). — 91. Kerstmis aan Zee. — Toch beter thuis. — 104. Denk aan Moeder. — 110. Robinson Crusoe. — 111. Hendrik Conscience. — 116. Een Blijde Sinterklaas avond. — 117. Peter Joannes (B. Steyns). — 121. Hoog Bezoek. — 122. De wonderlijke Zwaan. — 123. Uit Bange Dagen. — 125. De Flinkke Baanwachtster. — 126. De Kerels van Lampernisse. (Zannekin). — 127. Eliza's Vlucht. — 128. De Gelaarsde Kat. — 129. De Dochter van den Blauwer. — 130. In Vacantie. — 131. Gered uit de Sneeuw. — 132. Tinneke. — 133. De Heldin van Stekene. — 134. Onvrechtvaardig Gestraft. — 135. De Apostelbrokken van Rupelmonde. — 136. Tijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 138. Alfreds Vacantie. — 139. Matha's Avonturen. — 140. St-Niklaas te Mechelen. — 141. Kerstavond van Bertje. — 142. Op 't Oud Kasteel. — 143. De Reis in de Wildernis. — 144. Bij de Kabouters. — 145. De Spionnen op den Toren. — 146. De Jongen van Gaver. — 147. Een jaar van Huis. — 148. De Schat in de Duinen. — 149. Oud Moederke. (C. Maerten). — 150. De Smokkelaars van de Zee. (J. Godde is). — 151. De Brand. — 152. De Schat in de Mijn (B. Hans). — 153. Het Graf in 't Bosch. — 154. Het Berouw van den Strooper. — 155. 't Kasteel Hoogdonck. — 156. Van de Hut naar het Paleis. — 157. De Heldhachtige Mijnwerker. — 158. Brave Harten. (tooneelstukje). — 159. Karel de Goede. — 160. Een veel avonturen. — 161. Gered door een aap. — 162. Jan Freydel. — De slag der Gulden sporen. — 164. Van den dood gered. — 165. Het Bocheljongetje (J. Melaerts). — 166. De Toovenaar. — 167. Van drie roovers. — 168. Een jonge held. — 169. Jacob Van Art veld. — 170. De overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. Een avontuurlijke reis. — 173. De strijd met den wolf. — 174. Een vreemde avond. — 175. De gevluchte slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. —

Wacht u voor Kinderbibliotheek tot A. Hans-Van der Meulen, Contich.

De Avonturen van David

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Prijs : 60 centiem.

A. HANS

DE AVONTUREN VAN DAVID

I.

't Was nog een goede Octobermaand. En in 't donker, bij den molen van den Graaf Jansdijk bij Knokke, zaten de jongens en meisjes om Peer Pennink, den leurder, van 't Zoute. Die Peer liep met zijn korf op den rug de heele streek af, hij wist altijd veel te vertellen.

't Was of hij nooit kon zwijgen. Boer Van Moere zei, dat Peer een „wandelende gazet” was maar waarvan men niet veel mocht gelooven.

En toch waren de kinderen er altijd op gezind, naar hem te luisteren. Nu was hij weer bezig over spookverhalen...

— Ja, ja, zei hij, in vroeger jaren heeft de zee dezen Graaf Jansdijk verbroken. En het water stroomde over het land. En het had zoo'n geweld, dat het een diepen put maakte. Die ligt er nog.

— De duivelsput, zei David van Moere, een der knapen. Vader heeft het me eens verteld.

— Maar sprak uw vader ook van den boer, die op een avond van Brugge kwam? vroeg Peer Pennink.

— Neen...

— Dat is nog 't wonderlijkste. Een boer uit het Hazegras was, al jaren geleden 's Zaterdags naar de markt van Brugge geweest en daar blijven plakken. Nu in dien tijd liep er nog geen tram van Brugge naar Knokke, gelijk nu. De menschen stapten het te voet af of ze reden met een kar of sjeeze. Die boer was te voet. En hij had dus meer dan vier uur moeten marcheeren... en zeker was hij onderwege nog blijven hangen. In elk geval, 't draaide rond twaalf uur 's nachts, toen hij aan den duivelsput kwam. Op eens bleef hij staan. Hij hoorde een orgel spelen als in de kerk. „Dat is aardig”, dacht de boer. En hij keek in den put. Er kwamen uit het water vier geraamten zonder kop en ze droegen op hun schouders een doods-kist. Ja maar, toen de boer dat zag maakte hij beenen. Hij liep in eenen trek naar huis toe. En hij was 's anderdaags ziek van den schrik. Zoo, jongens, komt 's nachts nooit bij den duivelsput. 't Is daar niet pluis. De oude kerk van Knokke is er verzonken.

— Maar Peer, stond die kerk dan zoo ver van 't dorp? vroeg David Van Moere.

— Ho, ja... Vroeger was het gemeentehuis ook aan dezen kant...

— Ja, zei David, in de herberg „Het Kalf”. De moeder van den smid is er 't laatst getrouwd. Ze heeft het aan mij nog verteld. Nadien is de gemeentekas naar Knokke dorp gevoerd.

— Och, er is hier veel veranderd, hernam Peer Penninck. In zee ligt de Paardenmarkt. Dat is vroeger land geweest, maar het verging. Het is nu een zandbank. Er zijn veel schepen gezonken en de masten steken nog boven. Ik ben er bij geweest.

Dat loog Peer Pennink, maar hij wilde gewichtig doen.

— Kunt ge die masten nog zien? vroeg David Van Moere.

— Van eigen! Ik heb er nog een koord van los gesneden voor mijn korf. En er zijn schepen bij uit den Spaanschen tijd, met goud. Dat ik er maar aan kon, maar die zitten te diep in 't zand... Een rare streek hier!

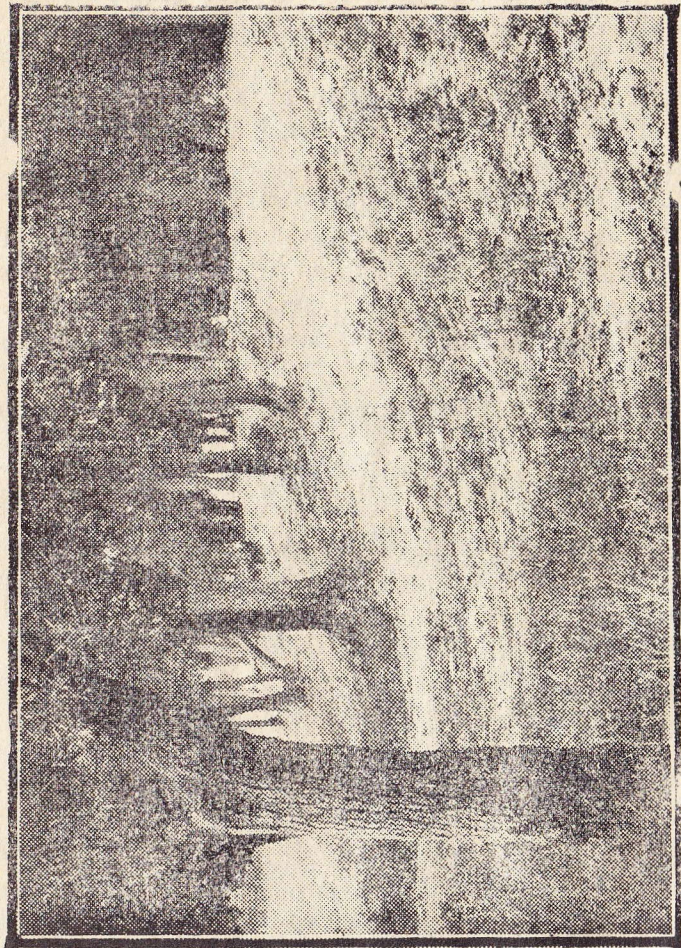
Zoo vertelde Peer dikwijls.

Er kwam een vrouw bij den dijk.

— Fons, zijt ge daar? vroeg ze.

— Ja, moeder, antwoordde een der luistervinken.

— Deugniet... ik heb u toch gezegd, dat ge de pap moest roeren... Vooruit naar huis... Wel, wel, Peer Pennink is weer aan 't liegen...

Graaf Jansdijk te Knokke.

— Liegen! riep de leurder wat boos.

— En de kinderen bang maken met al uw leelijke vertelsels. Ik krijg den mijnen niet naar bed, als gij bezig geweest zijt... Alloh, Fons!...

En de vertoornde moeder gaf haar jongen een duw.

— Ha, ze durft zeggen dat ik lieg! bromde Peer Pennink. Dat ze 's nachts zelve eens langs den duivelsput gaat!

— David, moeder zal kwaad zijn als we zoo lang weg zitten, fluisterde een meisje tot Van Moere...

— O, ja. Ik moet nog hout kappen! zei David, en vlug sprong hij nu op.

— Goeden avond, Peer, groette hij...

— Slaap wel, David... Ge luistert altijd 't best en ge zult een geleerde bol worden, voorspelde de praatgrage man.

David ging met zijn zusje, Pieternelle, heen. Het meisje was drie jaar jonger. En onder de boomen van den Graaf Jansdijk, nam ze haar broers hand. Pieternelle was wat bang.

Ze zagen het licht van de ouderlijke hoeve. Pieternelle stapte dadelijk in huis. David haalde uit de houtmijt eenige blokken en ging er mee naar de schuur, waar de bijl lag. Maar zijn vader trad hem tegemoet...

— Zoo, manneke, wilt ge hout kappen in 't donker? vroeg boer Van Moere. En zeker uw vin-

gers afslaan... Weer te laat thuis? Zorg dat ge morgen op zijt, vóór moeder het vuur aanmaakt.

— Maar vader, ik zal de lantaarn nemen...

— En brand stichten! Morgen vroeg uit uw bed... Ge moet maar op uw tijd passen.

David moest ook in huis. Vader volgde hem. Pieternelle zat aan moeder te vertellen van den duivelsput.

— O, is Peer Pennink weer bezig geweest ? vroeg boer Van Moere. De wandelende gazet en de vent van de spoken! En David gelooft alles, wat die onnoozelaar hem opdischt... De boer, die daar vier geraamten uit 't water zag komen... Ja, ja, ik ken dat verhaal ook... Ik weet niet, wie de man is, die 's nachts rond dien put draaide, maar ik peins dat hij te Brugge en onderwege te diep in het glas gekeken had. En zulke gasten zien dan rare dingen, als ge ze gelooft. En mijn David, die veel boeken leest en op school goed leert, neemt dien onzin aan.

— Maar, vader, er is toch een oude kerk van Knokke verzonken?

— Niet in den duivelsput, maar in zee, zooals de zee veel vroegere dorpen heeft weggesleurd, bij hevigen storm. En de menschen vertellen er allerlei fabels rond... In plaats van naar Peer Pennink te luisteren, zoudt ge beter het hout voor moeder kappen... En mijn Pennink... Die vent

is niet rechtuit. Hij loopt te veel 's avonds laat rond.

Moeder diende het eten op. Men zweeg nu over den Duivelsput en Peer Pennink... Maar wat later was Pieternelle toch tevreden, dat haar oudere zuster, Martha, mee naar bed ging...

Gaarne naar akelige verhalen luisteren en dan 's avonds bang zijn...

David maakte nog schoolwerk af. Te negen uur legde hij zich ook ter ruste. Hij dacht aan Penninks verhalen van zeemeerminnen, verganeschepen, duivelsput en nog veel meer... Want David was dikwijls bij den leurder... Vader verbood het hem wel... Maar David meende, dat vader onrechtvaardig over Peer oordeelde... Vader had een hekel aan menschen, die rondzwierven, als leurders, stroopers en smokkelaars... Eens had een landlooper haast brand gesticht, toen hij 's avonds in de schuur was gekropen om er te slapen. Sedert had boer Van Moere een afkeer van rondloopers.

— Maar Peer Pennink heeft toch een eigen huisje in de duinen, dicht bij den Hoogen Hil, zei David nu bij zich zelf. En eigenlijk is hij een koopman, die van hoeve tot hoeve trekt, en eerlijk zijn brood verdient. En als de menschen hem 's avonds laat zien, wel, dan komt hij van een verre tocht. Hij gaat immers tot Oostburg en Breskens in Holland.

David kon niet ongunstig over Peer Pennink denken. Hij wist zijn huisje goed staan. Dikwijls beklom hij den Hoogen Hil, een duin, dat verre boven de andere uitstak. Vandaar kon men zoo ver zien, tot Vlissingen toe, en naar de andere zijde tot Brugge en Lissewege's zwaren toren. En David hield zoo veel van zijn streek. De meester vertelde er ook van op school, hoe in vroegere tijden de menschen dit land uit de zee hadden drooggelegd en het tegen de golven moesten beschermen.

Over enkele honderde jaren reeds legde men den Graaf Jansdijk, waarop de schoone molen van het Kalf stond. Maar Peer Pennink, zoo oordeelde David, vertelde nog boeiender dan de meester, die nooit sprak van zeemeerminnen, waterduivels en al die rare dingen meer.

David viel in slaap. En heel vroeg schudde vader hem wakker.

— 't Hout kappen! klonk het.

David had zich gaarne nog eens omgedraaid in het warme bed. Maar met vader viel er niet te lachen... En wat later ging de knaap naar buiten in den huiverigen ochtend. 't Was nog nauwelijks licht. Hij deed zijn werk. En toen vond hij het wel prettig vroeg op te zijn. Wat was de lucht heerlijk frisch. En schoon rees de zon die een nieuwen, mooien Octoberdag beloofde. De klaarste verscheen over de duinen. David keek er naar.

Al kon hij het nog niet goed in woorden uitbrengen, hij zag toch de pracht van zijn streek...

En dat Peer Pennink er zoo boeiend van kon vertellen!

II.

't Was geen school ... David Van Moere moest voor zijn vader naar 't Retranchement, het eerste dorpje in Nederland. Hij kreeg een brief mee voor Toone, een koopman die daar woonde.

Die boodschap was gauw gedaan. En David besloot eens naar het Zwin te wandelen. Dat was een inham van de zee, klein nu, maar in vroeger tijden liep de golf langs Sluis naar Damme en tot Brugge, toen een groote haven. Dat had David op school geleerd. Maar Peer Pennink wist er meer van... Ergens voor dat Zwin moesten op de Paardenmarkt, de zandbank, de schepen zitten, waarvan men de masten nog kon zien. Wie weet waren ze niet van 't land af te onderscheiden?

David ging langs een kanaaltje en kwam aan den Zwindijk. Daar stond een herbergje, waar Koo en Louise woonden. Moeder Louise trad eens aan de deur.

— Waar kom jij van daan? vroeg ze op haar Hollandsch, aan David.

— Van Knokke...

— Mot je dan niet naar school?...

— 't Is geen school.

— Maak dat aan de kraaien wijs... Achter de haag loopen, hé? De meester moest je morgen maar eens zijn stok over je ribbenkas leggen... En wat doe je hier?

— Eens naar 't Zwin kijken.

— Pas dan maar op. Kijken is niks... als je van de putten weg blijft, want 't is hoog water... en je zou kunnen verdrinken. Je wil toch geen konijntjes vangen, zeker?

— Wel, neen...

— Als je in een put geraakt, kom je er niet meer uit. Of in de modder zinken, kopje onder en dan trekt geen mensch je meer boven...

— Houdt die vrouw me voor een kleinen jongen! bromde David bij zich zelf.

Hij beklom den dijk en voor hem lag de inham, met droge plekken, maar water in alle geulen.

David wandelde langs den dijk voort, tot waar het Zwin de zee ontmoet. Er strekte zich daar wel een strand uit, doch men kon toen nog door geulen met een kleine boot van het Zwin naar zee varen, als het vloed was gelijk nu.

En er lag een bootje met twee riemen, tegen den dijk. Een touw met een ankertje in den bodem hield het in bedwang.

— In dat bootje zou ik gauw op de Paardenmarkt zijn, dacht David. En dan kon ik, net als

Peer Pennink de toppen van de masten zien van de daar gezonken schepen.

Hij keek in 't ronde. De streek is hier verlaten.

Zeker behoorde het bootje aan jagers, die het land ingetrokken waren en maar van avond zouden terugkeeren.

— Dan kan ik best even naar de Paardenmarkt varen, oordeelde David.

Hij had leeren roeien op een der vaartjes bij huis. Hij aarzelde toch even. En zijn geweten zei hem, dat hij iets verkeerd wilde doen. Maar de knaap luisterde niet naar die stem. Hij maakte het ankertje los, nam het mee in de boot en greep de riemen.

't Water stond al weer op 't afloopen en 't kostte David niet veel moeite uit de geul te geraken, welke een rivier scheen in het Zwin en door het strand. En zoo voer hij heen... en kwam hij in de open zee. En David kreeg schik in zijn reis. Nu naar de Paardenmarkt. Hij moest rechts uitwijken naar die bank, dat wist hij wel, en hij regelde zijn roeien er naar. Maar vreemd. 't bootje scheen niet te gehoorzamen... het dreef juist in de andere richting. Dat kwam door den stroom bij het wisselend tij. Het kreeg een snelle vaart, veel sneller dan de jongen met roeien kon bewerken.

David werd ongerust. Ver in zee terecht komen, zoo was zijn bedoeling toch niet. Hij wilde de boot wenden en terug keeren. De strooming

was machtiger dan hij. En vlug dreef het vaartuig af, steeds verder van de kust. Wat leken de duinen thans al een eind verwijderd!

David voelde nu hevige spijt over zijn besluit, doch dat hielp hem niet. En het schreien stond hem nader dan het lachen. Hij werd moe van het trekken aan de riemen. O, wat moest hij nu doen? Hij had gelezen, hoe schipbreukelingen door teekens noodseinen gaven. Hij haalde zijn rooden zakdoek te voorschijn en wuifde naar de kust. Een reddingsboot kon hem halen...

Dat signaal werd opgemerkt aan boord van een stoomboot, die uit Antwerpen kwam en nu in de Wielingen koerste.

De kapitein liet een boot uitzetten, die door flinke matrozen voortgeroeid, wel gehoorzamen moest en David bereikte. De matrozen waren Vlamingen. Een stuurman begeleidde hen en vroeg David, wat er aan scheelde.

— Ik kan niet terug naar het land! kloeg de knaap.

— Zoo alleen aan de riemen; dat geloof ik. Kom maar gauw bij ons.

— O, help me weer aan wal!...

— Neen, vriendje, dat kunnen we niet doen... Ge moet mee met ons... Wij mogen zooveel tijd niet verletten. Ge houdt onze boot al lang genoeg op.

David moest overstappen in de jol van zijn helpers, die dan de andere boot lieten vloten.

— O, hoe krijgt de eigenaar nu zijn bootje terug? vroeg David.

— Dat zijn onze zaken niet, bromde de stuurman. Hoe komt gij hier zoo aan het zwalken?

David vertelde wat zijn bedoeling geweest was.

— Dan zijt ge een stoute jongen, oordeelde de stuurman. En wat moeten uw ouders denken? De kapitein zal u meenemen naar Engeland.

— Naar Engeland! riep David verschrikt uit.

— De eerste haven, waar we aanleggen. Ge denkt toch zeker niet, dat we voor zoo'n rakker te Zeebrugge gaan binnen loopen.

David begon te schreien. Een der matrozen kreeg medelijden.

— We kunnen hem met den loods meegeven, zei hij.

— Naar de kotter... En wanneer zal hij dan thuis geraken...

— Van de kotter kunnen ze hem meezenden met een binnenkomend schip naar Vlissingen of naar Antwerpen....

— Ja, dat is waar...

— Kan ik dan vanavond bij vader en moeder terug zijn? vroeg David met nieuwe hoop.

— O, reken daar niet op!

David vond het vreeselijk, dat zijn ouders zoo ongerust zouden zijn. En aan wien behoorde de

ginds wegdrijvende boot.... O, wat zou er allemaal gebeuren!...

De jol bereikte de stoomboot en werd met de mannen en den knaap omhoog getrokken. De kapitein hoorde het verhaal.

— Uw vader moet u maar eens flink voor de broek geven, zei hij tot den weenenden knaap. Ze zullen van avond erg ongerust zijn. Maar ik kan het niet helpen. Ge moet nu mee met ons.

Naast den kapitein stond de loods, een zeeman die aan de schepen den weg wijst langs de banen. Hij vaart een eind mee de zee in, waar ergens een kotter ligt, een schip dat dan de loodsen opneemt, als hun taak geëindigd is. Die kotter geeft ook loodsen af aan binnenkomende vaartuigen welke naar Vlissingen en Antwerpen varen. En zoo zou David Van Moere weer aan land kunnen geraken. Maar dat zou toch een tijd duren.

Treurig zat David op een hoop touwen... En hij stelde zich voor, hoe vanavond het geheele gehucht in beroering zou geraken om hem. David Van Moere verdwenen! O, wat zou moeder weenen en misschien werd ze ziek van angst.

De boot kwam op de hoogte van Blankenberge. Daar lag de „Wandelaar”, een lichtschip dat steeds op dezelfde plaats blijft om de zeelieden te waarschuwen voor gevaarlijke zandbanken. In den nacht brandt er een lantaarn op. Op zulk een

vuurschip verblijft een bemanning, welke in dien tijd maar om de vier weken afgelost en aan wal gebracht werd. De stoomboot voer dicht langs dit lichtschip.

Plots zei de loods tot den kapitein:

— We kunnen den jongen meegeven! Kijk, de sleepboot uit Oostende lost de mannen op de Wandelaar af. Laat er den knaap heen brengen. Dan kan hij mee naar Oostende.

— Weer oponthoud! In Engeland zal de Belgische Consul hem wel terug zenden.

— Dan is hij een week weg.

— Kan ik het helpen!

— Toe, kapitein, peins eens aan zijn ouders... aan hun angst... We hebben ook wel eens een onbezonnen streek uitgehaald toen we klein waren.

— Maar er dan ook voor geboet.

— Dat doet dit manneke ook, hernam de goedge loods. Hij zit voortdurend te schreien. Kom, ik zal dicht langs de Wandelaar heen sturen.

— Vooruit dan!

Men seinde naar de Wandelaar, dat men iemand zou afzetten. En de sleepboot kwam naar het groote vaartuig toe. De kapitein vertelde aan den schipper wat er aan de hand was.

— Geef den bengel maar mee, ik zal hem te Oostende op de tram voor Knokke zetten, klomk het terug.

En plots vervulde vreugde den knaap. Hij zou vandaag nog thuis zijn! David werd neergelaten op de sleepboot.

— En pas nu beter op, want als ik u nog op zee tegen kom, neem ik u mee naar Amerika, waarschuwde de kapitein.

Hij dankte den schipper, met een breed armgezwaaï.

David moest nu aan de mannen op de sleepboot, zijn avontuur vertellen.

— Ja, jongen, zei de schipper, op de Paardenmarkt zijn al veel schepen gebleven. En God behoeft den zeeman voor die leelijke bank als het kwaad weer is. Maar de vent, die u dat wijs maakte van die masten, is een spuiters hoor!

De sleepboot voer heen. Hij had de bemanning van de Wandelaar afgelost, de eene groep er af gehaald en er een andere op gebracht. En weer zat er voor vier weken een trouwe wacht, die voor de veiligheid van de zeelui zorgden.

In den namiddag kwam David te Oostende aan. Een matroos bracht hem naar de tram. David had geen cent op zak. Maar een overste, die het verhaal hoorde, zei, dat de knaap voor niets mee mocht.

David moest nog een tijd wachten. Hij had op de sleepboot eten gekregen. Hongerig was hij dus niet. Eindelijk vertrok de tram. 't Was al donker, toen David te Knokke dorp uitstapte. Hij speed-

de zich heen. Wat was hij blij den Graaf Jansdijk terug te zien!

Vader Van Moere had al heel wat gebromd over dat lang uitblijven van zijn zoon. Waar zat de rakker nu weer. Moeder maakte zich ongerust.

Maar daar stapte David binnen.

— Zeker met Peer Pennink op gang geweest? vroeg vader.

— Ik kom van Oostende, stamelde David, die niet goed wist, hoe hij zijn verhaal moest beginnen.

— Van Oostende! herhaalde vader. Maar hoe zijt ge daar geraakt. Vertel eens op.

— Ik ben eerst naar Retranchement geweest, vader...

— Ja, en dat is aan een heel anderen kant dan Oostende.

— Van Retranchement ging ik naar 't Zwin. En daar lag een bootje. Ik wilde eens naar de Paardenmarkt varen om de masten van de gezonken schepen te zien...

— Ha, waarvan Peer Pennink verteld of beter gelogen heeft... En toen?

— Ik roeide weg, maar de stroom was zoo sterk...

En David vertelde nu zijn verder wedervaren.

— O, jongen, zei moeder toen, ze hadden u eens moeten mee nemen naar Engeland, wat zou dien wij dan ongerust geweest zijn.

— Of erger, voegde vader er bij, door den sterken stroom had het bootje met een lompen zee man als gij, kunnen omslaan...

— En David zou verdronken zijn! sprak moeder huiverend. O, ik dank God dat hij u toch bewaard heeft.

— En morgen moeten we naar 't Zwin, om den eigenaar van de boot op te zoeken, zei vader.

's Anderdaags ware David liever naar school gegaan. Maar Van Moere wilde dat zijn zoon hem vergezelde. Ze stapten naar de inham. Louise, die er in het herbergje woonde, trad weer buiten en zei:

— Ha, daar is de jongen! We dachten dat ie verdronken was en wel ergens zou aanspoelen. Kimpe vermiste gisteren zijn boot en zocht er naar. Ik had dien kapoen hier gezien en begreep wel dat hij zou gaan varen.

— Ja, zoo is het, zei Van Moere.

— Hij is dan toch niet verongelukt. En waar is Kimpe's boot?

Vader vertelde in 't kort 't gebeurde.

— Die deugnieten zouden zoo hun dood zoeken, hernam Louise. Baasje, je hebt hem zeker wel eens goed afgeranseld! Leg hem den stok over zijn ribbenkas. Beter ze eens de kleeren uit te kloppen, dan er oudersverdriet van te laten groeien.

— Waar woont Kimpe? vroeg Van Moere

— Aan 't haventje van Kadzand. De vent zannacht niet veel geslapen hebben. Hij heeft niet veel, zoo min als ik, en dan je boot kwijt...

— Ik zal die natuurlijk vergoeden.

Vader en zoon stapten voort.

— Plezierig, zoo'n tocht, hé? sprak boer Van Moere.

Aan 't haventje vonden ze Kimpe, een vischersman, die ook raar op keek bij het verhaal. Maar hij was tevreden, dat hij nu vergoed zou worden. Hij sprak met Van Moere over den prijs en was bereid dadelijk mee te gaan om het geld.

Hij kreeg nog wat meer als schadeloosstelling. Heel Davids spaarpot moest er aan gelooven. Dat was echter niet genoeg.

— De rest schiet ik voor, zei vader tot zijn zoon. Maar potje breken, potje betalen. Spaar dus vlijtig, tot ge uw schuld afgelost hebt.

Dat was ook een heele tegenvaller voor David, die juist spaarde voor een rijwiel. 't Kon nu nog heel lang duren, eer hij langs den Graaf Jansdijk fietsen zou...

's Avonds besprak vader alles nog eens. En aan 't slot zei hij:

— Zorg nu dat ik u nooit meer bij dien Peer Pennink zie. Ik weet beter dan gij, dat de vent niet deugt en voor u slecht gezelschap is.

David had wel veel spijt over zijn avontuurlijkheid, maar hij meende nog dat vader onrechtvaardig over Peer Pennink oordeelde.

III.

't Was nu November geworden en 't vroer al flink De kinderen reden schaatsen op een vaartje. Dat was de winterpret. David was er ook bij. Een heerlijke vrije middag.

David reed een eind heen. Hij hield van een lange baan. Eensklaps zag hij Peer Pennink, die van een hoeve kwam. Tegen vaders verbod in, had de knaap, na zijn avontuur, den leurder al drie maal gesproken.

— Ha, dag David! zei Pennink. Nog altijd aan 't sparen voor Kimpe aan 't Kadzandsche haven-tje?

— Ha, ja...

— En dus in langen tijd geen fiets! En toch kunt ge er gauw een hebben!

— Hoe dan!

— Wat geld verdienen, jongen!

— Ik? 'k Zou willen weten op welk een manier.

— Ga met mij mee. Als het donker wordt zijn we terug. 't Is eerlijk werk. Voor mij verkenner zijn. Ik ga naar Holland om eenige pakken.

— Smokkelen! Ha, neen, dat doe ik niet!

— Smokkelen? Vraag ik dat aan u? Ik draag de pakken... ik smokkel dus en dat is heelemaal geen kwaad. Er zijn er zooveel die het doen. Uw vader ook!

— Neen, Peer!

— Och, toe, jongen! Natuurlijk vertelt hij u dat niet. Maar ik weet heel goed, dat hij zaken doet met Toone van Retranchement en ze samen heel wat over de grenzen brengen, zonder naar het kantoor te Schapenbrug invoerrechten te gaan betalen. Maar dat zal uw vader niet aan uw neus hangen. Zulke dingen houdt men best stil. Gij moet geen pakken dragen... Alleen voor me uit gaan als verkenner... En als ge kommiezen ziet, fluit ge... Dan weet ik, dat ik me moet weg steken.

De avontuurlijke geest kwam weer bij David boven. Verkenner zijn... Ja, daarvan had hij nog gelezen. En het leek hem wel spannend om door de duinen te sluipen en seinen te geven.

— Ge kunt er twintig frank mee verdienen, zei Peer Pennink. En als ge me meer wilt helpen, zult ge rap een fiets hebben. En ik weet zeker, dat uw vader dan lacht om uw slimheid.

De verleiding werd sterk voor David. Ja, hij wist wel, dat er hier, zoo dicht bij de grens, veel gesmokkeld werd. Men voerde goederen van Holland naar België en omgekeerd, zonder daarvoor de rechten te betalen. Maar tolbeambten gingen rond om op de smokkelaars te letten. En wie betrapt werd, kreeg straf.

— Ewel, wat doet ge? vroeg Peer Pennink. Ik heb niet veel tijd. We zijn terug voor het donker

wordt. Zoo lang zoudt ge toch ook op het ijs blijven.

— Ja. Ik ga mee...

En David deed maar of hij het tikkertje van zijn geweten niet hoorde. Hij bond zijn schaatsen af, stak deze weg achter een struik en vergezelde Peer Pennink. Ze gingen langs de herberg „De Vrede” over een binnendijk naar Sluis, dat ginder tegen de heldere lucht zijn stadhuistoren opstak.

Na een uur bereikten ze het oude stadje. Veel grooten en kleinen waren er aan 't schaatsen op het kanaal en er stonden hier zelfs tenten met vlaggen op 't ijs.

Peer Pennink trad met David een herberg binnen. Hij dronk er koffie en de knaap mocht om een paar boterkoeken gaan. Toen hij terug keerde was Peer in de keuken. Hij bleef er een heelen tijd. 't Begon al avond te worden.

Eindelijk verscheen Peer. Hij zei tot David, dat ze dadelijk zouden vertrekken.

— Ja, want anders kom ik te laat thuis, antwoordde de jongen.

— Dat zal niet, stelde Peer hem gerust, maar de man dronk eenige glazen genever en scheen geen haast te hebben.

Pas toen het donker was, zei hij:

— Nu zijn we weg... en over een klein uur zit ge bij vader en moeder achter de stoof. Draag dit pak; aan de grens neem ik het over.

David gehoorzaamde. En ze verlieten het stadje, maar langs een anderen weg.

— Zoo komen we aan Retranchement uit, zei Peer. Over den binnendijk kunnen we te gemakkelijk tegen kommiezen botsen.

Onderweg spraken ze niet veel. Wat verder volgden ze een pad langs het Wielingenkanaal. David dacht na. En zijn geweten zei hem, dat hij slecht handelde. Geld verdienen? En als hij er veel bijeen had en een fiets wilde koopen, zou hij dan aan vader en moeder durven vertellen, hoe hij dat gewonnen had? Peer loog als hij beweerde, dat vader ook smokkelde. David wilde het niet gelooven. Hij had spijt over deze reis.

— Peer, neem uw pak, sprak hij eensklaps. Ik doe toch niet mee.

— Wees geen onnoozelaar!

— Neen, ik wil niet. Neem uw pak!

— Eerst toestemmen en me nu laten blinken met mijn pakken. Ik kan ze niet allemaal dragen. Toe, toe, we zijn er gauw!...

— Ge hebt me toch gezegd, dat ik niets moest dragen.

— Ik wist niet dat er zooveel was. Wees niet flauw... Straks hebt ge uw geld verdiend.

David zette zijn pak neer en verzekerde nog eens dat hij Pennink niet verder hielp.

— Ge moet of ik word kwaad, zei Peer met

een vloek. Ge hebt 't aanvaard en ge zult me niet in den steek laten!

Hij greep David vast en schudde hem heftig dooreen, dreigend: „Gehoorzamen of ik smijt u in 't kanaal!”

En David werd bang van hem. O, nu begreep hij eensklaps, dat vader gelijk had, als hij Peer Pennink een deugniet noemde. Bevend nam de knaap het pak weer op.

— Als ge probeert weg te loopen, stek ik u toch vast. En ge zoudt het bezuren! waarschuwde Peer.

— Ik zal doen, wat ge zegt, stamelde David, thans doodsbenauwd voor den kerel dien hij als een vriend had beschouwd.

O, kwamen ze maar iemand tegen, dan zou David hulp vragen. Maar de weg was eenzaam. Aan de brug van Retranchement volgde Pennink den weg naar België, maar al gauw trok hij over een akker naar het duin. David moest geen verkenner zijn en nu begreep hij dat Peer hem meegenomen had, om te helpen dragen. Dat was ook valsch.

Plots sprongen er uit een boschje twee mannen. En tegelijk belichtte een lantaarn de beide smokkelaars. „Halt!” klonk het. 't Waren tolbeambten. Pennink smeed zijn pakken neer en David deed hetzelfde en getweën vluchten ze naar Nederland terug.

— Staat! We kennen u... Pennink en de jongen van boer Van Moere!, had een der doeanen nog geroepen.

— We zijn veilig, zei Pennink eindelijk. Maar ik ben mijn goed kwijt.

— Wat zat er in?

— Pullen genever. Een groote schade... En we zijn herkend. We moeten in Holland blijven.

— Hoe lang?

— Een heelen tijd! Anders pakken ze ons en steken ze ons in 't kot voor eenige maanden.

— Maar ik wil naar huis! riep David uit.

— Dan zit ge morgen in 't droog te Brugge. Ge droegt ook een pak. Dat hebben de kommiezen gezien.

— 't Is al uw schuld...

— Best mogelijk! Toe, toe, mij is 't gelijk of ik in België of Holland woon en ge blijft maar bij me. Dan smokkelen we ons rijk.

— O, wat zullen vader en moeder peinzen! Hoelang moet ik dan in Holland blijven?

— O, eenige jaren zeker!

— Maar dat kan niet...

— Als ge terug loopt, houden ze u aan. Ge kunt nu kiezen: hier vrij wonen of in België achter de grendels... En daar ge nog een jongen zijt, steken ze u misschien wel in de verbeteringschool tot ge een en twintig jaar zijt!

David begon te schreien... Wat Peer Pennink

daar zei was vreeselijk. Met een ellendig gevoel vergezelde de knaap den smokkelaar. Peer ging naar een huisje, ergens achter den dijk aan Re-tranchement. Daar woonden een jonge man en een vrouw, die goede kennissen van hem schenen te zijn. Ze hoorden wat er gebeurd was en be-weerden toen ook, dat Pennink even goed hier kon wonen dan aan de andere zijde van de grens. En David — zoo zeiden ze — moest maar leeren smokkelen.

De vrouw zette koffie en brood klaar. David kon echter niet eten.

— Op 't zoldertje staat een bed... ga slapen, zei de man van het huisje.

— Maar vader en moeder moeten weten waar 'k ben, riep David uit.

— Denkt ge dat ik het hun ga zeggen? vroeg Pennink. Tut, tut, morgen hooren ze dat wel...

— Maar ze zullen zoo ongerust zijn...

— Daarvan sterven ze niet. Alloh, naar uw nest... Ge zijt me van avond een veel te flauwe knul. Ik wil niet langer op dat bange gezicht zitten kijken.

De vrouw wees David het bed op 't zoldertje. Daar legde de knaap zich neer. Hij huiverde onder de dunne vodderige deken en dacht aan moeders gezellige kamer. Zou hij daar nu in jaren niet mogen terug keeren? O, hij voelde zich zoo ongelukkig! En wat had hij diep berouw toch met

Pennink te zijn mee gegaan...

David sliep nog niet, toen Peer Pennink naast hem kwam liggen.

— Schuif op! gebod de kerel, die zich nu zoo ruw toonde. En niet liggen blaten of ik jaag u naar 't stalletje.

— — — — —

Weer was er onrust op de hoeve van boer Van Moere. Acht uur... en nog geen David. De knecht was uit om den jongen te zoeken. Pieternelle had haar broer niet gezien op 't ijs. En moeder vreesde al dat David er door gezakt en verdronken was.

De knecht kwam terug. Hij wist nu dat een jongen David had zien weggaan met Peer Pennink.

— Weer met dien nietwaard! riep vader uit. O, misschien gaan stroopen!

't Werd negen uur. Moeder was radeloos. Vader bedacht allerlei plannen. Maar waar David te zoeken in de wijde streek? Hij hoopte nog altijd, dat de knaap komen zou.

— Daar is hij! riep Van Moere uit, toen hij stappen hoorde voor het huis.

Hij trok de voordeur open... Moeder stond al naast hem. Daar verschenen twee tolbeambten.

— O, wat is er gebeurd! riep Van Moere uit.

— Iets met David! kreet zijn vrouw.

— Hij is met Peer Pennink op gang... vertelde een der kommiezen en hij verhaalde het gebeurde.

— We wilden niet schieten, toen ze vluchtten, vervolgde hij. We hebben de pakken aangeslagen. Er zaten pullen genever in... Uw jongen zal nu op 't Retranchement zitten en we komen u even waarschuwen.

De mannen gingen weer heen.

— Ha, nu is David een smokkelaar geworden, zei Van Moere verontwaardigd. Zoo ver is het met hem gekomen!

— Maar het is Pennink, die hem verlokt!

— Ik heb David al dikwijls verboden met Pennink om te gaan. Hij luistert niet... Ik zal nu naar Retranchement rijden... En voortaan ben ik strenger...

— O, ik begrijp niet, dat David zoo iets kan doen!

— Met een kerel als Pennink zou hij tot allerlei kwaad geraken.

De knecht moest het gerij inspannen en zijn baas vergezellen. En door den kouden avond over den eenzamen weg, reden ze naar Retranchement. 't Dorpje lag al in rust. Van Moere klopte zijn vriend Toone op, die verwonderd was over dit laat bezoek.

Toone hoorde wat er gebeurd was en zei da delijk: „Peer Pennink komt veel bij Bram Tee-

re. Ik wed dat hij nu ook daarheen is gegaan. Ik zal met u meerijden”.

Even later stond het gerij voor het huisje bij den dijk. Van Moere beukte op de deur.

— Wie is er daar? vroeg Bram Teere.

— Van Moere van 't Kalf... Is mijn jongen hier?

— Ja. Wacht, ik doe open!...

Bram Teere maakte licht en liet Van Moere en Toone binnen.

— De jongen ligt boven in bed bij Peer Pennink, zei Bram. Uit medelijden heb ik ze ingenomen...

Van Moere nam de lamp en stapte het zolder-je op. Peer Pennink was wakker geworden door het gerucht en zat rechtop in bed. Pats... hij kreeg van den verontwaardigten boer zoo'n klap om de ooren, dat hij weer neerzonk.

— Vader! riep David schreiend...

— Vooruit!... kleed u aan! beval Van Moere.

— Mij slaan! bromde Pennink...

— Houd u koest of ge krijgt nog wat haver. ellendige kerel, laffe deugniet! dreigde de boer.

Peer Pennink was gedwee. David maakte zich vlug gereed.

— Van de kommiezen heb ik alles gehoord, zei vader. Uw moeder zit thuis te weenen... Ge doet ons veel verdriet aan en schande ook. De vriend zijn van dien nietwaard daar!

— O, vader, ik wilde niet smokkelen, maar ik moest... Pennink zou me in 't kanaal gegooid hebben.

— Dat is niet waar! beweerde Peer.

— Zwijg, lafaard! gebod Van Moere en Pennink kreeg nog een stomp in den rug.

David ging achter zijn vader naar beneden.

— Maar mag de jongen nu in België terugkeeren? vroeg Bram Teere.

— Dat gaat u niet aan! snauwde vader.

— Bah, bah, zoo vriendelijk! En wij die hem eten en slapen gaven!

Van Moere wierp vijf frank op tafel. „Van u wil ik niets krijgen”, zei hij. „Maar huichel niet Doe maar met uw Pennink voort”.

— Wat heb ik nu misdaan! bromde Teere.

— Ge hadt dien jongen naar den burgemeester moeten brengen, maar ge zijt een handlanger van Pennink...

Van Moere luisterde niet verder naar Bram Teere en vertrok. Toone werd aan zijn deur afgezet. En een half uurtje later stond David voor zijn moeder, die hem toch over zijn handelwijze berispte.

Onderwege had David alles verteld.

— Uw groote schuld is, dat ge niet naar uw vader, maar wel naar een schavuit als Pennink luistert, zei vader nu nog eens. Ik zal uw vrijheid inbinden tot ge gehoorzamer zijt.

David kwam dus weer in zijn eigen bed terecht. Maar angstig vroeg hij zich af, wat er nu morgen zou gebeuren... Hij was op smokkelarij betrapt... En hij kende menschen, die daarvoor weken in de gevangenis hadden gezeten...

Den volgenden morgen moest hij met vader mee naar den overste van de tolbeambten.

— Nu zal ik trachten alles effen te krijgen, zei Van Moere. Ik schaam me over u...

Met benepen hart zat David in de sjees. Wat zou de overste zeggen? Ze kwamen in het bureel. De overste had al van de kommiezen de geschiedenis vernomen.

— Ja, ik zou den jongen moeten vast zetten, sprak hij. Maar om zijn brave ouders wil ik het niet doen. Ik zal over het geval schrijven naar Brugge.

David moest alles vertellen. En hij schreide weer.

— We zullen afwachten, wat het bestuur te Brugge beslist... Ge hebt gemokkeld en dat is erg, sprak de overste.

Hij fluisterde dan nog eenigen tijd tot vader.

David had een paar ellendige dagen. Hij ging naar school. Daar wist men ook, dat hij met Pennink op stap was geweest om te smokkelen. De meester vermaande hem ook streng.

David was voortdurend bang, dat de veldwachter of gendarmen hem zouden komen halen om

hem naar Brugge te leiden. Hij voelde geen lust schaatsen te gaan rijden. Na schooltijd bleef hij in huis. Moeder had medelijden met hem. Vader wees er op wat de gevolgen van ongehoorzaamheid konden zijn.

Drie dagen later op een avond kwam er een tolbeambte binnen. En hij bracht goed nieuws. Het bestuur te Brugge had besloten de zaak voor David zoo te laten. Maar als Peer Pennink zich nog in België vertoonde, werd hij opgepakt.

O, er viel David als een last van 't hart. De jongen vloog zijn moeder om den hals en beloofde altijd gehoorzaam te zijn.

— Vergeet nooit deze harde les, sprak vader.

Wat later werd Peer Pennink voor nieuwe smokkelarij gepakt. En nu kreeg hij zes maanden gevangenisstraf.

Toen hij weer vrij was, zorgde David wel nooit meer in het gezelschap van Pennink te zijn.

— — — — —

Nu is David Van Moere zelf landbouwer. En hij heeft zijn streek, die uit slijk en moeren gewonnen is, nog altijd hartelijk lief. Hij vertelt er dikwijls van aan zijn kinderen. Maar hij doet het beter dan Peer Pennink, die op een donkeren nacht, toen hij een diefstal pleegde, doodgeschoten werd.

EINDE.